ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ

з навчальної дисципліни

«МЕТОДОЛОГІЯ І МЕТОДИ ФІЛОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

Поля форми	Опис поля форми
	Київський університет імені Бориса Грінченка
Підрозділ	*Факультет української філології, культури і мистецтва*
Кафедра	*Кафедра української літератури, компаративістики і грінченкознавства* *Кафедра української мови*
Програма екзамену з дисципліни	*«Методологія і методи філологічних досліджень»*
Курс, освітній рівень	II, другий (магістерський) рівень
Спеціальність (спеціалізація)	035.01.01 Українська мова і література
Формат: **очний / дистанційний** Форма проведення: **письмова / усна / онлайн-тестування / комбінована**	Дистанційний, письмова. Під час складання екзамену студент має вийти на відеозв'язок на платформі **Google Meet** з увімкненою камерою та мікрофоном за покликанням.
Тривалість проведення	1 год. 20 хв.
Максимальна кількість балів	40 балів
Структура білету	Екзаменаційний білет складається з теоретичних питань: ● Методологія і методи лінгвістичних досліджень: містить одне теоретичне питання – 20 балів. ● Методологія і методи літературознавчих досліджень: містить одне теоретичне питання – 20 балів.
Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів за кожне відкрите завдання – 20 балів. **Критерії оцінювання завдань зі змістового модуля «Методологія і методи лінгвістичних досліджень»** 20–16 Високий рівень теоретичних знань у межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками. 15–10 Достатній рівень теоретичних знань у межах обов'язкового матеріалу з незначною кількістю помилок. 9–5 Середній рівень теоретичних знань у межах обов'язкового матеріалу зі значною кількістю помилок. 4–0 Низький незадовільний рівень теоретичних знань у межах

	обов’язкового матеріалу, що потребує самостійного доопрацювання навчального курсу. **Критерії оцінювання завдань зі змістового модуля «Методологія і методи літературознавчих досліджень»** 20–16 Високий рівень теоретичних знань у межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками. 15–10 Достатній рівень теоретичних знань у межах обов’язкового матеріалу з незначною кількістю помилок. 9–5 Середній рівень теоретичних знань у межах обов’язкового матеріалу зі значною кількістю помилок. 4–0 Низький незадовільний рівень теоретичних знань у межах обов’язкового матеріалу, що потребує самостійного доопрацювання навчального курсу.
Орієнтовний перелік питань	**Змістовий модуль** **«Методологія і методи літературознавчих досліджень»** 1. Поняття «теоретико-літературна школа». 2. Міф як символічна форма. 3. Ритуал і міф у літературі. 4. Наукові концепції міфу. 5. Поняття архетипу у К.-Г. Юнга. 6. Архетип і художній образ. 7. Основні положення «Анатомії критики» Н.Фрая. 8. Антропологічний і структуралістський підхід до міфу К.Леві-Строса. 9. Міф і мовна картина світу. 10. Основні положення теорії В.Проппа. 11. Функції архетипів і постійних образів в літературі. 12. Роботи Юрія Лотмана в галузі структурної поетики. 13. Семіотична концепція Ролана Барта. 14. Феміністична і гендерна критика в літературознавстві. 15. Поняття про дискурс і дискурсивний аналіз (М.Фуко, Р.Барт, Ю.Крістева). 16. Деконструктивізм і літературна критика (П.де Ман, Дж.Каллер, Ж.Деріда). 17. Критика опозиції і ієрархії в теоретичних вибудовах деконструктивізму. 18. Конценція письма в постструктуралістських теоріях. 19. Деконструктивна афірмативність Ж. Дерида. 20. «Постколоніальне письмо» як проблема вибору мови репрезентації. 21. Основні положення «Орієнталзму» Е. Саїда. 22. Межі культури й лімінальність. 23. Проблеми репрезентації, культурної гегемонії й культурних стереотипів в постколоніальних дослідженнях. 24. Децентрація й маргінальність як мови методологічного опису. 25. Постмодерністська концепція Ф. Джеймсона. 26. «Гендер» як соціостать. 27. Природне й культурне в концепціях гендеру. 28. Квір-теорія й гендерні дослідження. 29. Жіноче тіло як об’єкт гендерних досліджень. 30. Феміністична літературна критика.

	31. Критика патріархатності як методологічна проблема. 32. Теорія «жіночого письма». 33. «Маскулінність» як культурний конструкт. 34. Джонатан Куллер і структуралістський підхід. 35. Риторичний метод Стенлі Фіша. 36. Норман Голланд і психоаналітичний підхід. 37. Феноменологія сприйняття Вольфганга Ізера. 38. Тартусько-московська семіотична школа: загальна характеристика. 39. Концепція «семіосфери» Юрія Лотмана. 40. Феноменологічна концепція літератури Р.Інгардена. 41. Літературна герменевтика Г.Г-Гадамера: читання як діалог. 42. Теоретико-літературні школи в Україні. Формалістичний напрям в літературознавстві. 43. Структуралістська критика, її основні поняття та еволюція ідей. 44. Постструктуралізм і його основні положення. 45. Психоаналітична критика ХХ ст.: основні ідеї. Психоаналіз в українському літературознавстві. **Змістовий модуль «Методологія і методи лінгвістичних досліджень»** **Питальник до екзамену** 1. Методологія як наука й навчальна дисципліна. 2. Основні функції методології та напрями дослідження. 3. Дослідницькі принципи парадигмального простору. 4. Характеристика головних наукових парадигм. 5. Поняття методу дослідження. 6. Типологія методів. Загальнонаукові (загальнологічні) методи дослідження. 7. Теоретичні методи дослідження. 8. Емпіричні методи дослідження. 9. Поняття про лінгвістичні методи. 10. Типологія лінгвістичних методів дослідження: парадигмальні, міжпарадигмальні та маргінальні (комбіновані) методи в мовознавстві. 11. Описовий метод як аспект дослідження рівнів сучасної мови. 12. Методи порівняльно-історичного вивчення мов. 13. Зіставний метод. 14. Типологійний метод. 15. Принципи і методи структурного аналізу. 16. Основні методики структурного методу. 17. Функційний метод. 18. Методи лінгвогеографічних досліджень. 19. Соціолінгвістичні методи. 20. Психолінгвістичні методи. 21. Нейролінгвістичні методи. 22. Методи прагмалінгвістики.

	23. 24. 25.	Методи когнітивної лінгвістики. Математичні методи вивчення мови. Статистичний метод і його прийоми.

Езаменатори:

С. В. Жигун

Л. В. Шитик

Завідувач кафедри української мови М. О. Вінтонів

Завідувач кафедри української літератури, компаративістики і грінченкознавства О.О. Бровко